

Loe 2. lk

*Kõvera külas valmis
«Mamma mia»
tantsuversioon.*

Loe 5. lk

*Discgolfi
meister selgus
Põlva külje all
Mäeotsal.*

Loe järgmisest Koidust

*Põlvas Jaama tänaval
avati noorte kunstinäitus.*

Nr 81

**Teisipäev,
20. juuli
2010**

**Hind 8 krooni
0,51 eurot**

Koit

Põlvamaa ajaleht

Noortekogu avab noorteportaali

21. juulil kell 15 Põlva rannas algav Põlvamaa Noortekogu suveüritus «Vee-päev 2010» avab noortele uue suhtlusasandina Põlvamaa Noorteportaali.

Noortekogu teatel on portaali peaesmärk pakuda noortele võimalust lugeda aktuaalseid uudiseid maakonnas toimuva kohta interaktiivses veebikeskkonnas, mis lisaks noortega seotud teabele kuvab maakonna noorsoo- ja haridusasutuste kontaktid ning info. Üheks atraktiivsemaks kohaks saab kultuurikalender, milles kuvatakse maakonna olulisimaid noortele suunatud üritusi.

Noorteportaali tegijad tahavad ka luua keskkonna, mis pakuks võimalust maakonnast pärit, kuid siit mujale õppima asunud noortel hoida sidet kodupaigaga. Siin elavad aga saavad end kursis hoida kõige värskemaga noorsootöö vallas.

Põlvamaa Noortekogu kutsub maakonna ettevõtjaid, usinaid kultuurikorraldajaid ja noortekeskusi varustama portaali värsket teabega nende valdades/linnades toimuva kohta.

Portaali ametlikule avamisele on maakonna omavalitsusjuhid, noorsoo-, haridus- ja kultuuritöötajad oodatud maavalitsuse konverentsisaali 22. juulil.

Algas hääletusvõistlus

Eile, 19. juuli hommikul kell 00 algas Tartust Pirogovi platsilt tudengite igasuvine hääletusvõistlus «Kas tunned maad X».

Selleaastasest võistlusest võtab osa 22 segapaari. Võistluse kontrollpunkte on üle Eesti 47. Põlvamaal peavad hääletajad jõudma Laudsi pettäi juurde Värskas, mis on tänini seotud matusekombestikuga.

Üks sihtpunktidest on sel suvel avatud «Eesti ema» monument Rõuges.

Naised tõstsid aja peale puust kangi.

Kalavõrk kuulub ikka kalapüügi ja kalameestepäeva juurde.

Aivo Parmsoni fotod

Võõpsu kalameestepäeval jagus tasuta kalasuppi kõigile osalistele

Mati Määrits
mati@polvakoit.ee

Kuigi Võõpsus toimunud kalameestepäeval polnud värsket kala müügis, jagus seda vähemalt kalasupi sisse, millest sai osa mitu tuhat inimest.

«Kalapüügile panid piiri kahjuks kuumad ilmad. Küll oli värsket kala päevajuhil Hanno Kasel ja Peipsi Kalanduspiirkonna Arendajate Kogul, kes keetsid sellest maitstva kalasupi, mida jagus kõigile. Supp oli rahvale tasuta,» märkis korraldaja Marge Trumsi.

Kõrge veeseisu tõttu Võhandu suudmes jäid ära laevasõidud Lämmijärvele. «Kogu Võõpsu sadam, sh pealeminekusillad olid vee all. Suunasime siis kõik laevasõiduhuvilised Värskasse. Ka kalapüügivõistlus toimus kõrge veeseisu tõttu Võhandu Mikitamäepoolsel küljel,» kirjeldas korraldaja.

Kalapüügivõistlusel osales Lõuna-Eesti Kalastajate

Klubi esindaja Aivar Karpsoni ütlusel 17 inimest, kellest kolme meest ja üht naist võib pidada proffideks. «Võistluse võitnud Enno Toomla Karksi-Nuiast on osalenud neljal õngitsemise MM-il.»

Toomla püüdis Võõpsus välja 3,5 kg kalu, teise kohta teeninud Julia Ivanova Tartust 3,130 kg ning kolmandaks jäänud Aivar Karpson 1,830 kg. Noortest oli parim Tauri Talumees Põlvamaalt, kelle kogusaak oli täpselt kilo. Sootuks kalata jäi kuus võistlejat.

Püüti käsiõngega, söödaks valdavalt kärbsetõuke kasutades.

Sportdivõistlusi aitas korraldada Naha külas elav Kuke talu peremees Mait Meensalu.

Saabast viskas kõige kaugemale (25.33) Peep Helgand, järgnesid Igor Kirsi ja Ragnar Jäämets.

Sama saabast heitsid ka naised. 19.44 kaugusele saatis selle Elvi Taaler, tulemuste põhjal järgnesid Marge Trumsi ja Krista

Läbi võis käia 3000 inimest

Kalameestepäeva aitas korraldada Euroopa Kalandusfond.

Laada korraldaja Leo Kütt pakkus, et päeva jooksul võis Võõpsust läbi käia 3000 inimest.

Kallari.

Noormeestest olid kolm paremat Silver Varusk (19.24), kes edestas Elmo Kergandit ja Timmu-Sander Mahlakat. Neidusid saabast heitmas ei olnud.

Spinningu täpsusheites oli täpseima käega tartlane Sven Toome, II-III kohta jagasid tallinlane Jaak Visnapuu ja võistlust korraldanud räpinlane Kalju Johanson. Naiste auhind läks Julia Ivanovale, kes osales ka kalapüügivõistlusel.

Õllekasti hoidis kõige kauem (3 minutit 18 sekundit) Enn Pähklimäe. Järgnesid Eiko Eivo Prits (2.10), Kalmer Küttmann (1.48) ja Udo Kallari (1.47).

Sündmus

Puust kangi tõstis naisest minuti jooksul 40 korda võõpsulane Elvi Taaler, järgnesid Dagmar Hekki 38 ja Anneli Jallai 36 korraga.

Matveret ei kuule vahepeal poolteist aastat

Kultuuriprogrammis astusid üles Petseri laulukoor Niva, Räpina vokaalansambel Radnoi Raspev, Ruusa rahvatantsurühm Reilender ning Väikeste Löötspillide Ühing.

«Kes kuulas, laulis kaasa või tantsis – viisid olid ju tuttavad,» vahendas Trumsi. «Rahvale läks korda see, et poolteist aastat kestvale merereisile suunduvat Marko Matveret nüüd mõnda aega ei kuule.»

Peipsimaa külastuskeskuse esindaja Aime Güss õpetas pakutrükki, mida oskavad vanausulised. Näha sai veel kalavõrkude rakendamist.

Näituse «Kitä umma järvekeista, kallist kalaranakaõista!» pani kokku Räpina Koduloo- ja Aiandusmuuseumi juhataja Kersti Murumets. Koostaja sõnut-si pärineb suur hulk unikaalseid fotosid elupõliste kaluridünastiate Prussakovide ja Kondratjevite, samuti Jüri Kuksinovi ja Svetlana Hrabrova käest. «Andres Hollaselt aga saime uuema aja fotosid,» lausus ta.

Muu hulgas võis fotodelt näha välja püütud pirakaid kalu. Näiteks Udo Kallari sai Lämmijärvest kätte 7,2 kg kaalunud metsiku karpkala sasaani.

Näha võis ka Eesti Filmiarhiivist pärinevaid filmilõike kalameeste elust enne ja pärast sõda. Näiteks sai jälgida 1951. aasta ringvaadet «Nõukogude Eesti», milles Räpina rajooni kalurikolhoosi Pobe-ditel kalurid hoogsalt plaani täidavad.

Väljas oli ka 1921. aastal asutatud Võõpsu kalurite artelli protokoll.

Teised lehed

Kaali järves on palju kalu

1978. aastal töid arheoloog Vello Lõugase ekspeditsiooni liikmed Kaali järve esimesed kogrekalad. Vahepealsetel aastatel oli neid ja nende järglasi üsna vähe järves näha, kuid tänavu on Kaali järves eriliselt palju kalu.

Põhiliselt kuld- ja hõbekogred ja karpkalad, koolipoisid olevat järve lasknud ka kaks haugi.

«Kogred puhastavad järve, enam veepind roheliseks ei lähe ja külastajatel on ka huvitavam meteoriidikraatri serval kõndida,» kiitis üle poole sajandi Kaali järve ääres ekspeditsioonidel käinud Eesti Teaduste Akadeemia Meteoriitika komisjoni liige Reet Tiirmaa järve kalarohkust.

Tiirmaa peab ka arvestust külastajate arvukuse kohta, eelmise nädala kolmel päeval oli igapähele üle tuhande külastaja.

Nüüd, kus Kaali järv lausa kubiseb kaladest, on külastajate üheks meelistegevuseks kalade söötmine, kirjutab **Meie Maa**.

Lõunanaabrid avastavad Kesk-Eestit

Üha enam võib Järvamaa külastajate seas kohata lõunanaabreid Lätist ja Leedust, kelle huvi Kesk-Eesti vastu sellel suvel märgatavalt kasvanud on.

Paide Turismiinfokeskuse infokonsultant Piret Sihver ütles **Järva Teatajale**, et mai oli tõepoolest rahvarohkem kui kunagi varem, kuid seda pigem eestlaste kui välismaalaste osas.

Järvamaal on peamised välituristid Põhja-Eestisse kauneid jugasid imetlema suunduvad lätlased ja leedukad, sekka ka soomlasi. Üks põhjus, miks Järvamaa meie lõunanaabrite seas populaarseks on muutunud, on Seidla tuuleveski ja Eesti Ringhäälingumuuseumi kuulumine Balti ringreisi reisimängu.

Ukselabor aitab välismaal läbi lüüa

Huljal Aru Grupi territooriumil asuv uste ja akende katselabor väljastab ustele ja akendele sertifikaate, mis on Eesti tootjate jaoks üliolulised välisturgudel läbilöömiseks.

Selle aasta alguses jõustus Euroopa Liidus akende ja välisuste harmoneeritud standard, mille kohaselt peavad kõik tootjad deklarerima toodete ohutuse.

Huljal asuva katselabori juhataja Kaur Parve rääkis **Virumaa Teatajale**, et enne labori akrediteerimist sel suvel oli tõendusandmeid toodete ohutuse ja kvaliteedi kohta võimalik lähikonnas saada Leedust, Soomest või Rootsist.

Suvelavastuses «Pulmad ilma isata» lõi kaasa 65 tantsijat.

Mati Määritsa fotod

Kõvera külas valmis «Mamma mia» tantsuversioon

Mati Määrits
mati@polvakoit.ee

Orava vallas kolm päeva laagris olnud 65 tantsijat esitasid reede õhtul Kõvera järve ääres oma versiooni tuntud filmist «Mamma mia».

Kui kolme varasema suve etendusi võis näha Kanepi külje all Jõksi järve ääres, siis nüüd otsis Andre Laine laagri jaoks uut asupaika. «Eelmisel aastal lubasin ka, et teeme uue laagri Põlva lähedal. Aga kuna maakonnakeskuse lähedal polnud sobivat kohta, kus oleks ka järv, leidsimegi laagripaiga siit, Päikse-ranna puhketalust. Pealegi on siinne pererahvas meie rahvatantsijad,» rääkis proovide käigus peaaegu hääleta jäänud tantsujuht.

Kuigi etenduse teemana oli töös mitu mõtet, kaldus valik lõpuks tuntud filmi tantsuversiooni kasuks. «Kes filmi näinud on, siis nemad tunnevad küll kõik ära. Üritame seda järele teha küll – aga kergerversioonis. Samas on see impro-

visatsiooniline etendus, mis on valminud meeskonnatööna. Tekstiline osa on puhtalt tantsijatelt. Ise me etenduses ei laula, kõik tuleb lindi pealt,» rääkis lavastaja vahetult enne etendust.

Etenduses lõi kaasa 65 tantsijat nii Põlva- kui Võrumaalt. «Suvelaagrisse võtame ka neid, kes ei tantsi mõnes mu rühmas,» märkis Andre, kelle teada on kõigis neljas suvelavastuses kaasa teinud kuni kümme tantsijat.

Varasemates suvelavastustes kaasa teinud Mari ja Egle Rüütli, Hip Kõiv ja Joonas Tagel jälgisid seda puhku tantsijate tegutsemist murul istudes. «Väga lõbus oli – selline suvine etendus ja ka muusika oli hea. Siin ongi just massikavad, mida on kaugemalt parem jälgida. Koht on küll hästi ilus ning ka järv on lähedal. Kasutada saab järveäärseid kiikuseid jt kergehitisi,» rääkisid nad.

Laagrist jäid noored sedapuhku kõrvale tiheda suvi-

Mehele mineva tütre rollis säras Teele Pehk.

se graafiku tõttu. Augustis ootab neid ees tantsujuht Maido Saare suvelaager.

Andre Laine ise jäi etendusega igati rahule. «Mind täiesti üllatas, et kolme päevaga nii palju jõudsim. Teksti hakkasime vaatama alles täna (reedel – M.M.) pärast lõunat.»

Järgmisel suvel võib laagrisse oodata kuni 200 last

Andre Laine pidas võimalikuks, et järgmisel suvel ollakse samas kohas suvelaagris. «Meile hakkas see koht meeldima. Küll tahame siis ka projekti kirjutada, mis võimaldaks 150-200 last kokku kutsuda. Järgmisel aastal tuleb viies laager ka, mis puhul võiks teha vähemalt nädala pikkuse laagri.»

Kõige noorem tantsija oli ehk esimeses klassis, vanim aga viiekümne ringis (tantsib emade rühmas). Vanemaid tantsijaid oli alla kümne. «Keegi neist ei ole ju näitleja – et neil tuleb ka selles rollis üles astuda, said nad alles täna teada,» märkis Andre.

Kandvate rollide täitjad astusid etenduses üles oma õigete eesnimedega. Näiteks ema rollis astus üles Ulvi Tenso, mehele mineva tütre osas aga Teele Pehk. «Särav tantsija,» iseloomustas õpetaja Teelet.

Mis juhtus

110 112

Põlva politsei infotelefon 799 8350, vihjetelefon 799 8333, kodulehekülg www.pol.ee

Liikluses oli karm nädalalõpp

■ 16. juulil kell 13.32 toimus liiklusõnnetus Põlva-Karisilla ja Võru-Räpina teede ristmikul, kus sõiduauto Nissan Primera, mida juhtis 73-aastane Ivan, sõitis kõrvaltelt ette peateel liikunud sõidukile Mercedes Benz B 230E, mida juhtis 44-aastane Vaiko. Mercedes juhile ja samas sõidukis olnud 46-aastasele Olmele ning Nissanis olnud kaasreisijale, 20-aastasele Viktoriale osutati esmaabi kohapeal.

■ 18. juulil kell 2.20

ajal toimus liiklusõnnetus Kanepi-Põlva-Leevaku tee 35. kilomeetril, kus sõiduauto Opel Astra, mida juhtis 50-aastane Rain, sooritas parempöörat kõrvaltelt peateele, kuid kaldus teelt välja vasakule viljapõllule ning süttis põlema. Sõiduki juht toimetati kehavigastustega TÜ Kliinikumi.

■ 18. juulil kell 13.10 ajal toimus liiklusõnnetus Tallinna-Tartu-Luhamaa maantee 231. kilomeetril, kus sõiduk Mitsubishi Space Wagon, mida juhtis alkoholihoobes 41-aastane Vitalijs, alustades möödasõitu eesliikuvast ja vasak-

pöörat sooritavast sõiduauto Toyota Corolla, mida juhtis 42-aastane Riina, ei veendunud manöövri ohtuses ning sõitis Toyotale otsa. Mitsubishis viibinud kaassõitja, 21-aastane Skaidra toimetati kehavigastustega TÜ Kliinikumi ning lubati pärast esmaabi kodusele ravile.

Vargused maakonnas

■ Ööl vastu 18. juulit varastati Räpina valla Kõst-rimäe külas talu hoovist punast värvi sõiduk Alfa Romeo registreerimisnumbriga 945 APL. Süü-

tevõti oli jäetud süütelukku.

■ 11.-17. juulini murti Valgjärve valla Aiaste külas sisse talumajja ja garaaži. Varastati murraniiduk MTD, akulaadija Starter, võsalõikur Husqvarna, segumasin, elektrikeevitusagregaat, CD-raadio Philips, kalapüügivarustust. Kahju on 16 000 krooni.

■ Ööl vastu 17. juulit varastati Põlvas Jaama tänaval pargitud sõidukist Audi CD-raadio Sony.

Politsei- ja Piirivalveameti kommunikatsioonibüroo

Eesti uudised

Uus nõue sunnib ohtlike värvainete eest hoiatama. Tänaastest tuleb teatud värvaineid sisaldavatele toiduainepakenditele märkida, et need võivad lapse tähelepanule ja aktiivsusele halvasti mõjuda, kirjutab Postimees.

Lastele halvasti mõjuvate värvainete nimekirja kuulub kuus keemilise sünteesi teel saadud asovärvi: tartasiin, kinoliinkollane, päikeseloojangukollane, asorubiin, erkpunane ja võlupunane. Kasutades E-tunnuseid, oleks sama nimekirja järgmine: E102, E104, E110, E122, E124 ja E129. Neid aineid kasutatakse karastusjookides, kondiitritoodetes, magus-toitudes, kastmetes, maitseainetes ja kommides. Tarbijakaitseameti hinnangul toob uus märgistamiskord esile tarbija jaoks väga olulise info. (BNS)

Kopratammide eemaldamiseks saab raha taotleda. Keskkonnainvesteeringute keskusest saab alates esmaspäevast 25. oktoobrini taotleda Euroopa Liidu ühtekuuluvusfondi raha kalapääsude rajamiseks ja kopratammide eemaldamiseks. Vooluveekogude seisundi parandamise taotlusvooru eelarve on 50 miljonit krooni.

Toetust saab taotleda kalapääsude rekonstrueerimiseks ja rajamiseks olemasolevale paisule, jõgede lõhelaste kudemiselpaikade taastamiseks, kalade rännet soodustavate truupide rekonstrueerimiseks ning rännet takistavate paisude või paisuvarede likvideerimiseks.

Toetust saab taotleda ka endiste jõesängide taastamiseks, koprapaisude likvideerimiseks, kaldapuistu mosaiiksuse kujundamiseks ja jõkke varisenud voolutõkete eemaldamiseks.

Toetuse saajateks võivad olla avalik-õiguslikud juriidilised isikud, kohalikud omavalitsused, riigiasutused, äriühingud ja mitmetulundusühingud. Eraisikud saavad toetust taotleda vaid läbi eelpool toodud toetuse saajate. Toetuse määr võib ulatuda 100 protsendini kuludest. (BNS)

Reiljan asutas nõustamisfirma. Riigikohtu otsusega pistise nõudmises lõplikult süüdi jäänud Rahvaliidu endine esimees Viljo Reiljan registreeris Tartu maakohu registrisakonnas endale kuuluva nõustamisfirma Picea Konsultatsioonid OÜ. Reiljan märkis firma tegevusala-deks ärinõustamise ja muu juhtimisalase nõustamise. Ettevõtte aadress asub Jõgevamaal Palamuse vallas Luua külas. Krediidinfo andmetel on Reiljan ettevõtte ainus osanik ja ainus juhatus liige. (BNS)

Kutsehariduskeskus allkirjastas tehnomaja rekonstrueerimise

Aare Mälo,
Võrumaa Kutseharidus-
keskuse projektijuht

15. juulil 2010 allkirjastasid Võrumaa Kutsehariduskeskuse direktor Tanel Linnus ning AS-i Semuehitus ja OÜ Ventor ühispakkumuse esindaja Ahto Vink 28 miljoni kroonilise maksumusega Võrumaa Kutsehariduskeskuse tehnomaja rekonstrueerimise ehituslepingu. Rekonstrueerimisprojekti autoriks on AS Resand Põlvast.

Tehnomaja asub Väimelas, Võru vallas Võrumaal. Rekonstrueeritav hoone on osaliselt kahekorruseline.

Esimesel korrusel asuvad valvelaud, riietus- ja pesuruumid, õppeklassid, viimistlusruumid, meistri- ja puidutöökojad. Teisel korrusel on õpetajate tuba, laboriruumid ja auditoorium. Rekonstrueeritava õppehoone üldpind on 3356 m².

Hoone rekonstrueerimine jõuab lõpule detsembris 2010.

Projekti rahastatakse Euroopa Regionaalarengu Fondist

Direktor Tanel Linnuse sõnul mõjutab tehnomaja rekonstrueerimine positiivselt kõigi valdkondade õpetööd. «Saame korda 1999. aastal Mait Klaasseni algatatud tehnomaja lõplikul kujul: moodustub parima tehnoloogilise baasiga õppekompleks Lõuna-Eestis, mis võimaldab anda rakenduslikku kõrgharidust kõigile soovijatele, sh Venemaa ja Lätimaa noortele,» ütles Linnus.

Projekti rahastatakse Euroopa Regionaalarengu Fondist. Kogu toetus projektile «Võrumaa Kutseha-

Võrumaa Kutsehariduskeskuse direktor Tanel Linnus ning AS-i Semuehitus ja OÜ Ventor ühispakkumuse esindaja Ahto Vink lepingut allkirjastamas.

Hariduselu

riduskeskuse tehnomaja-laboratooriumi õppebaasi osaline rekonstrueerimine, puidu- ja metallitöökodade juurdeehitus, tehnomaja-laboratooriumi terve kompleksi sisustamine õppevahendite ja seadmetega» on 90 miljonit krooni ja viiakse läbi elukeskkonna arendamise rakenduskava prioriteetse suuna «Hari-

duse infrastruktuuri arendamine» meetme «Kutseõppeasutuste õppekeskkonna kaasajastamine» raames.

Projekteerimisega alustati 2005. aastal

AS Semuehitus asutati 1993. aastal ja tegevust alustas 1994. aastal, ehitustegevus toimub Eestis. 2009. aastal oli AS-is Semuehitus põhikohaga töötajaid keskmiselt 82. Vaatamata 2009. aasta keerulisele majandussituatsioonile, suutis Semuehitus säi-

litada ettevõtte struktuuri ja ehitusmahud.

Ventor OÜ on 2001. aastal loodud ettevõtte, mille põhitegevusalaks on ventilatsioonisüsteemide ja kliimaseadmete paigaldus ja hooldus.

Tehnomaja rekonstrueerimis- ja juurdeehitusprojekti alustati 2005. aastal.

2007. aasta detsembris valmis tehnomaja laboriosa: tislari õppetöökoda, puidulabor, elektrotehnika- ja elektroonikalabor, elektromontaažilabor,

elektriamite labor, programmeerimise labor, automaatikalabor, mootelabor, pneumaatika- ja hüdraulikalabor, keevitustööde töö- koda ja aatrium - kokku 2063 m² pinda.

2011. aastaks soetatakse seadmeid ja õppevahendeid puidutöötlamise tehnoloogia, mehhatroonika, metallide tehnoloogia ja infotehnoloogia süsteemide õppekavade täitmiseks. Tehnomajas õpib aastas üle 440 õpilase ja koolitatakse 400...450 täiskasvanut.

Puidu hind on aastaga kasvanud kümneid protsente. Erametsakeskuse puiduturu teise kvartali ülevaatest selgub, et juuni lõpus oli okaspuupalgi hind aastatagusega võrreldes keskmiselt 22 protsenti kallim, paberipuit keskmiselt 56 protsenti kallim ja küttepuit üheksa protsenti kallim.

Männipalk maksis tänavu juuni lõpus 973 krooni kuupmeetri, mis on aastatagusest 25 protsenti kõrgem. Kuusepalk maksis 930 krooni ja oli aastatagusest 31 protsenti kallim. Kasepaberipuit maksis juuni lõpus 653 krooni ehk 79 protsenti enam kui aasta tagasi ja seitse protsenti enam kui esimeses kvartalis.

Kui märgade lepaahalgude hind on püsinud suhteliselt stabiilne, siis kuivade lepaahalgude hind kasvas hüpeliiselt kevadel, ulatudes aprillis 695 kroonini. Juuniks vähenes hind pisut ning nüüd küsitakse keskmiselt 668 krooni kuivade lepaahalgude kuupmeetri eest. (BNS)

Tartu Lõunakeskuse viie kuu käive oli 417 miljonit krooni.

Tartu Lõunakeskuse selle aasta esimese viie kuu käive oli 417,3 miljonit krooni, eelmise aasta samal perioodil oli käive 288,7 miljonit krooni.

Lõunakeskuse juhatuse liige Jaan Lott ütles BNS-ile, et tänavu jaanuarist juunini oli keskusel külastajaid 2,34 miljonit, mullu samal ajal oli külastajaid 1,76 miljonit. Tänavu esimese viie kuuga tehti Lõunakeskuses 1,84 miljonit ostu ja keskmine ostusumma oli 227 krooni, eelmise aasta jaanuarist maini tehti 1,31 miljonit ostu ja keskmine ostusumma oli 220 krooni. (BNS)

Äriühingud peavad aktsiad ja osad eurodesse ümber arvutama

Eurole üleminekul tuleb äriühingutel arvestada ümber ka firma aktsiate ja osade väärtused ning teha vastavad muudatused äriregistris. Ettevõtjate abistamiseks aktsiate ja osade ümberarvutamisel on välja töötatud ka spetsiaalne eurokalkulaator.

Justiitsministeeriumi eraõiguse talituse juhataja Indrek Nikluse sõnul muudeti käesoleval aastal ka äriseadustikku selliselt, et äriühingud, kes peavad edaspidi kõiki olulisi rahalisi näitajaid eurodes väljendama, saaksid eurole sujuvalt üle minna.

«Euro tulekuga tuleb näiteks ümber arvestada aktsiate ning osade nimiväärtused, aktsia- ja osakapitali suurused, osanike hääle arvud ja palju muud,» selgitas Niklus. «Ning seda

peavad tegema äriühingud ise, viies vastavad muudatused sisse ka äriregistris.» Nimelt arvestades krooni ja euro vahelist praegust kurssi, tekiks automaatsel ümberarvutamisel mitetäisarvulised summad, mis tuleks ümardada täisarvuni. See omakorda võiks automaatsete reeglite rakendamisel nihutada pagast ühingusisesed osalusproportsioonid ja tingida aktsia- või osakapitali automaatse suurenemise või vähenemise. Seetõttu ei tulnud ka automaatne regulatsioon ehk ümberarvutus Nikluse sõnul kõne alla.

«Osahingute puhul on kehtestatud minimaalse osakapitali ja minimaalse osade nimiväärtuse suurus 40 000 krooni ja 100 krooni asemel 2500 eurot ning 1 euro,» ütles Nik-

lus. «2500 euro suurune osakapital on väiksem kui praegu, mis peaks teatud juhtudel vähendama osakapitali suurendamise vajadust.»

Aktsiaseltsidele on kehtestatud minimaalseks aktsiakapitali ja aktsiate nimiväärtusteks 25 000 ja 0,1 eurot tänase 400 000 krooni ja 10 krooni asemel. «Ka 25 000 euro suurune aktsiakapital on väiksem kui praegune, olles samas minimaalne aktsiakapital, mis Euroopa Liidus lubatud on,» tõdes talituse juhataja.

Samuti nähakse ette võimalus võtta aktsiaseltsil soovi korral kasutusele nimiväärtuseta aktsia.

«Paljud riigid hakkasidki nimiväärtuseta aktsiaid lubama seoses eurole ülemine- nekuga, sealhulgas Soome,

Austria, Belgia ja Saksamaa, kuna see on üheks võimaluseks vältida eurole ülemineku seonduvaid probleeme,» sõnas Niklus.

Eestis võeti kasutusele selline nimiväärtuseta aktsia rakendamine, kus säilib kindel aktsiakapital ja nimiväärtuseta aktsiad kujutavad endast aktsiakapitali kindlat osa, nagu ka nimiväärtusega aktsiad. Neil on arvestuslik nimiväärtus, mis saadakse kogu aktsiakapitali jagamisel aktsiate arvuga.

Nimiväärtuseta aktsiate kasutuselevõtmise võimaldamine ei tähenda, et aktsiaseltsid peavad nimiväärtusega aktsiad välja vahetama, need on edaspidi lubatud - nimiväärtuseta aktsia kasutamine on ühingutele vaid lisavõimalus. Samas ei lubata selguse huvi-

des korrigeerimise akt- siaid kasutada. Nimiväärtuseta aktsia arvestusliku väärtuse miinimumsuurus on 10 eurosent. Nimiväärtuseta aktsia kasutuselevõtmiseks tuleb muuta ka aktsiaseltsi põhikirja.

Äriseadustiku kohaselt arvutab iga ühing osade nimiväärtused ümber endale sobival ajal. Seda saab juba praegu teha.

«Oluline on ka see, et kõik eelpoolnimetatud eurole ülemineku seonduvad põhikirjamuudatused äriregistris on järgmise aasta lõpuni riigilõivu- bad, mistõttu ei kaasne ettevõtjatele sellega märkimisväärsed lisakulusid,» rõhutas Niklus.

Mingit tähtaega aktsia- ja osakapitali ümberarvutamiseks ette nähtud ei ole, aga arvestades vajadust esi-

tada 2010. aasta majandus- aasta aruanne juba eurodes, siis on soovitatav osahingud või aktsiaseltsi osa- või aktsiakapitali eurodesse ümber muuta ja vastav põhikirjamuudatus teha enne 2010. aasta majandusaasta aruande esitamist.

Eurole ülemineku ei teki probleeme tulundus- ühistu, hooneühistu ja teiste juriidiliste isikute puhul, kuna nende osalus- tel ei ole nimiväärtuseid, mis peaksid olema täisarvulised.

Äriühingute jaoks on arvutuste lihtsustamiseks loodud ka eurokalkulaator, mille leiate e-äriregistril aadressil: <https://ariregister.rik.ee/eurokalkulaator>

Valdek Laur
justiitsministeeriumi
avalike suhete talitus

20 aastat Treierite suguvõsa kokkutulekuid

Paul Treier

Kunagise Peri mõisa aedniku Thomas Treyeri järglased kogunesid 17. ja 18. juulil oma üheksandale kokkusaamisele Märt Treieri talus Võiardis külas kauni Virosste järve kaldal.

Seekordne kohtumine oli juba neljas kord samas talukohas, mille asutas Märt Treieri vanaisa Peeter Treier. Varasemad kokkusaamised on toimunud ka mujal Eestimaal: Murastes, Hiiumaal, Loksas, Pühajärvel ja Ungurmuizas Lätimaal, kus on suguvõsa üks haru.

Selliste kokkusaamiste korraldamine on saanud heaks traditsiooniks, austamaks oma esivanemaid, vahetamaks kogemusi vaimu ja majanduse vallas ning veetmaks koos kaunist suveaega.

Ka on tähtsad suguvõsa eri harude vahelised jõukatsumised. Seekord võisteldi värvavahtideta minijalgpallis, meeste-naiste võrdses kuulitõukes ja kuuetoollise naela mees-naiskondlikus paku sisse tagumises.

Jalgpallis jäi Eesti haru Läti omale alla 3:0. Kohtumist jälgisid kohtunikud Rootsist ja Prantsusmaalt. Kuulitõuke võitis Artis Lätist, kelle tulemus oli 26.90, teiseks jäi Rauno Eestist, kes jäi võitjast maha napi kolme meetriga. Tuleb märkida, et tulemus sõltus kahe heite kogusummast ja kuuli suuruse valis fortuuna abil iga võistleja ise.

Lõpliku paremuse määras siiski rahvusvaheliste mees-naiskondade jooksu ja kiiruse peale arvestatud

Martin Ojaste foto

Märt, Paul ja Reseda Treierid Märt Treieri talu õuel 17. juulil 2010.

kuuetoollise naela paku löömine. Seekord väljus võitjana Treierite suguvõsa.

Kokkutuleku käigus külastati ka Piusa koopaid, esivanemate haudu Põlva kalmistul, tehti auring Põl-

va kirikule ja Paul Treieri rajatud parkmetsale Peril. Kokkutulekul osales 95 sugulast ja hõimlast.

Millele pöörata tähelepanu sõiduki parkimisel

On üsna loomulik, et suve, päikest ja merd tahetakse nautida täiel rinnal, kuid sõiduk, millega püütakse oma lemmikpaigale ligi pääseda, jäetakse maha lohakalt või sootuks seadusevastaselt. Pargitakse suvaliselt, mõtlemata oma sõiduki parkimisega tekkivatele tagajärgedele.

Liikluseeskiri räägib sellest, et asulateel tuleb sõiduk parkida sõiduteel selle parempoolse ääre lähedal või parempoolsel teepeenral nii, et jalakäijale jääks teepeenral vabaks vähemalt 0,75 m laiune käiguriiba. Sama korra kohaselt tohib asulas sõidukit parkida ka tee vasakul poolel ühesuunalisel teel ja sellisel kahe-suunalisel teel, mille keskel pole trammiteed ning kus mõlemas suunas on üks sõidurada, mida teineteisest eraldab katkendjoon või mille puudumisel sõidutee on alla 9 m lai, arvestamata sõiduteelaiendina ehitatud parklat.

Asula sõiduteel tohib sõidukeid parkida ühes reas, haagiseta kahe rattalisi mootorrattaid, jalgrattaid ja mopeede kõrvuti kahe reas, kusjuures sõiduki pikitelg peab olema rööpne sõiduteeäärega ja takistuse puudumisel ei tohi sõiduk olla kaugemal kui 0,2 m sõiduteeäärest.

Asulavälisel teel parkimisest

Asulavälisel teel tuleb sõiduk parkida parempoolsel teepeenral. Kui seda nõuet ei ole võimalik täita, peab sõiduk asuma teel võimalikult paremal. Sõidukeid tohib peatada ja parkida ainult ühes reas, sõiduki pikitelg peab olema rööpne sõiduteeäärega.

Kui parkimiskohad pole tähistatud, tuleb sõiduk parkida nii, et põhjenda-

matult ei vähendataks parkimiskohtade arvu.

Parkida ei tohi: kohas, kus liikluskorraldusvahend seda ei luba, ega kohas, kus ei tohi peatuda; raudteeülesõidukohale lähemal kui 50 m; teekattetele märgitud parkimiskohtade kõrval; väljaspool asulat eesõigusemärgiga «Peatee» tähistatud tee >> sõiduteel; aeglustus- ja kiirendusrajal; kohas, kus takistatakse teise sõiduki sõitmist parkimiskohale või väljasõitu sealt.

Liikluseaduse kohaselt tuleb parkimine korraldada selliselt, et see ei häiri ega ohusta liiklust ega põhjusta elamupiirkonnas inimeste häirimist mootorsõidukite heitgaasi ja müraga. Liiklust häirivalt või ohus-tavalt pargitud sõiduki võib parkimist korraldava teeomanik või teehoiu eest vastutav isik lasta ümber paigutada valveta hoiukohta seadusega ettenähtud korras. Ümberpaigutamise ja hoidmiskulud tasub sõiduki kasutaja. Parkimist korraldab teeomanik või teehoiu korraldamise eest vastutav isik või kehtestada tasulise parkimise.

Head inimesed, olge tähelepanelikud parkimisel ning järgige liikluskorraldusvahendeid, ja kui liikluskorralduse vahendid puuduvad, siis järgige oma sõiduki parkimisel tervet mõistust ja näidake üles austust kaasliiklejate vastu.

Mehis Mets,
Lääne Prefektuuri
korrakaitsebüroo
politseikapten

Ühe mehe keeruline ja huvitav lugu mõtestab meie ajalugu

Evald Loosaar sündis oma vanemate viienda lapse ja esimese pojana 20. juulil 1910. aastal Petserist viie kilomeetri kaugusel Pommedkovo külas talupidaja Karl Lepikovi peres. Teadagi oli vanemate rõõm esimese poja sünni puhul suur ja temast loodeti palju tulevikus. Hiljem sündis perre veel kolm poega. Isal oli kõikide laste tuleviku kohta plaanid olemas. Vanemast pojast Evaldist pidi saama arst, sest ta õppis koolis hästi.

Kuid elu kujundas kõik teisiti. 12. juulil 1924. aastal isa Karl Lepikov suri. Kõik Evaldi unistused edasiõppimisest tuli kõrvale jätta ja juba 15-aastaselt pidi poiss adrakured pihku võtma ja täie pingega raske talutöö kallale asuma. Evaldi noorukiaastad jäid

lühikeseks, tal tuli tõsiste probleemidega rinnutsi kokku minna. Siiski suutis noormees sellel lühikesel perioodil anda palju kogu pere tegevusse.

Isa oli teda õpetanud loodust vaatlema ja mõistma. Nii kujunes Evaldis suur lugupidamine looduse ja kirjanduse vastu. Ta luges palju, kirjutas jutukesi, tegi loodusvaatlusi ja ka luuletusi, mida ta oma tagasihoidlikkuses kellelegi ei näidanud (peale oma venna). Sõjakeerises on suurem osa neist kirjutistest kahjuks kaduma läinud. Kirjanduses paelus teda eestlaste muistne elu ja ajalugu. Ajaloost saigi Evaldi peamine huviala ja lemmikautoriteks kujunesid Andres Saal ja Eduard Bornhöhe. Luges nende teoseid, kujunes temas välja

õiglus-, ausus- ja rahvustunne, mis on teda saatnud kogu elutee.

Pärast pereisa surma pidi pere kolima Oravale Vivva tallu, mis oli väga viletsas olukorras: pooled põllud harimata, kive täis ja kraavid võsastunud. Siin nägi noor peremees Evald palju aastaid kohutavat vaeva. Oma perekonnanime eestindas ta 1937. aastal. Pere elu ja majanduslik olukord hakkas lõpuks paranema: põllud vilja kandma ja talu andma tulu.

Kuid taas saabusid rasked, keerulised sõja-aastad, millest ei pääsenud ka Evald. Ta mobiliseeritakse Saksa sõjaväkke, kust ta samal aastal põgenes. Kohe seejärel mobiliseeritakse Evald Punaarmee, kus ta lahingus Sõrve sääres haavata sai.

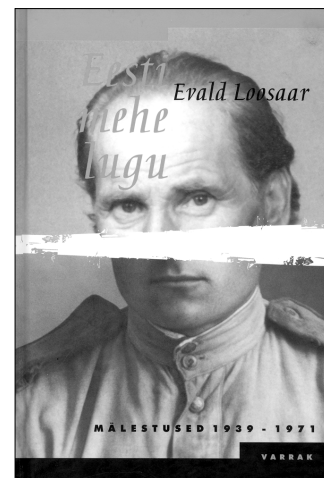
Kõigele vaatamata saatis Stalini tookordne inimvihkav poliitika ta kodust kaugemale sunnitoelaagrisse. Nii jäi kodu jälle abikaasa, isa ja pojata. Pärast ligemale seitset aastat rasket laagrielu leidis ta tagasi tulles kodust ainult varem. Ja taas alustas Evald kõige otsustavalt peale. Suhteliselt lühikese ajaga lõi ta uuesti endale kodu. Koos ehitustegevusega ei katkenud ka kirjatöö - soov jätta enne surma oma hõimule ja uuele põlvkonnale oma mälestused Eestis tegelikult toimunud, sest on kahju, et rahvast püütakse petta, kasvatades kommunismi ideoloogiat järgi. Ajalugu on olnud ja seda muuta ei saa - saab aga luua tulevikku.

Kui Evald Loosaar mälestustekogu oleks valminud stagnaajal, ähvarda-

nuks selle autorit üsna kindlalt vangla. Kuid mees jäi kindlameelseks ja ütles oma pojale veendunult: «Tuleb aeg ja eesti rahvas saab vabaks. Ajaloos on palju suuremaid ja julmeid impeeriume olnud kui nõukogude võim - kõik on kadunud. Kas ma seda näen, ei oska ennustada. Kuid sina näed. Sellepärast tuleb sul mälestused eesti rahvani viia!»

Minu isa Evald oli kirjniku elukutsest unistanud põllumees, kel ei õnnestunud eluajal ühtegi oma kirjutist trükituna näha. Võtsin pojana seda tõsiselt ja jäin õiget aega ootama. Aeg tuli ja leidsin õiged inimesed, kes aitasid need mälestused rahva kätte viia. Tema elu ei olnud kerge, kuid see oli sisukas.

Minul on heameel, et mä-

Evald Loosaar «Eesti mehe lugu». Mälestused. Varrak 2006. Lk 502.

lestusteraamat ei jäänud hallitama riulinurka, vaid nägi trükivalgust. Evald Loosaar suri 17. oktoobril 1979. aastal.

Poeg
Valdur Loosaar

Discgolfi meister selgus Põlva külje all Mäeotsal

Aare Plakk
aareplakk@polvakoit.ee

Põlva külje all Mäeotsal toimunud Eesti discgolfi meistrivõistluste viimase 4. etapi võitis Aimar Loeg, aga nelja etapi kokkuvõttes pälvis meistritiitli Einar Elbing.

Mäeotsa etapil oli võistlustules üheksa mees- ja kaks naismängijat. 18-korviline rada tuli võistlejatel läbida kahel korral. Võistlus oli pingeline ja lõpuks olid esikolmikul vahed ainult ühevisekised. Võitjaks tulnud Aimar Loeg läbis esimese ringi 60 ja teise 61 viskega, mis kokkuvõttes tähendas 121 viset. Teiseks tuli Rene Mengel 122 (64+58) ja kolmandaks Raul Mägedik 123 (66+57) viskega. Neljas oli Einar Elbing 128 (66+62), viies Teet Saaberg 129 (62+67) ja kuues Mäeotsa raja peremees Einar Sauk 135 (65+70) viskega.

Aare Plaki foto

Oma kodurajal on järjekordset korviseid sooritanud Einar Sauk.

Kahe naisvõistleja konkurents oli parem Annika Proos 133 (64+69) viskega. Teiseks jäi Küllike Luigelaht 143 (71+72) viskega. Viimase etapi võit tagas meistritiitli Annika Proosile 71 punktiga. Teiseks

jäänud Küllike Luigelaht kogus 63 ja kolmas, Sigrid Säinast 25 punkti.

Meeste võistluses tuli aprillis Keilas, mais Mammastes, juunis Jõulumäel ja juulis Mäeotsal toimunud etappide kokkuvõttes

meistriks 71 punktiga Einar Elbing. Teiseks tuli Raul Mägedik 64 ja kolmandaks Aimar Loeg 59 punktiga. Neljandaks tuli Teet Saaberg 53, viiendaks Rait Konnov 42 ja kuuendaks Einar Sauk 38 punktiga.

Ermile hõbe ja Toomingule 11. koht

Aare Plakk
aareplakk@polvakoit.ee

Portugalis toimuval ratta-orienteerumise MM-il täiskasvanutele ja juunioridele tuli Tõnis Erm meeste sprindis hõbemedalile ja Taaniel Tooming Kobrasest meesjuunioride lühirajal 11. kohale.

Tõnis Erm, kes kaks aastat tagasi, eelmisel MM-il oli sprindis kolmas, pidi seekord tunnistama ainult oma viienda MM-i kuldmedali võitnud austraallase Adrian Jacksoni paremust. Kolmas oli venelane Anton Foliforov.

Lauri Malsroos sai 21. ja Margus Hallik 34. koha. Naiste arvestuses tuli Maret Vaher 21. kohale ja Taaniel Tooming meesjuunioride arvestuses 22. kohale.

Lühirajal meie meestel ja naistel nii hästi enam ei

läinud. Tubli etteaste tegi oma kolmandal MM-il osalenud Taaniel Tooming, kes tuli 56 võistleja konkurents 11. kohale.

Kaks aastat tagasi, 16-aastasena, sai ta Poolas toimunud MM-il lühirajal meesjuunioride arvestuses 16. koha, eelmisel aastal Taanis tuli sprindis 22. koht ja nüüd Portugalis lühirajal tubli 11. koht. 18-aastaselt põlvamaalasel Toomingal on veel võimalus osaleda kahel juunioride MM-il.

OK Põlva Kobras presidendil Nikolai Järveoja tõdemusel on konkurents iga aastaga tugevamaks läinud. «Kõrge koha saavutamiseks peab lisaks heale orienteerumisoskusele olema kõva maastikurattasõitja,» leidis Järveoja ja lissas, et nagu kõigil tehni-

listel spordialadel, peab olema õnne ja hea varustus.

Tavarajal oligi Toomingul probleeme rattaga ja eriti tabas tehniline ebaõnn meie esindusmeeskonda teatevõistluses.

Juba avavahetuses purunes Lauri Malsroosil enne lõppu rehvi ja tuli sõita lõpuni veljel. Teises vahetuses sõitis Margus Hallik keskpäraselt, aga oldi veel esikümne konkurents.

Viimases vahetuses purunes Tõnis Ermil tagumine käiguvahtetaja ja veidi hiljem ka tagumise kasseti hammasrattad. Distsants tuli lõpuni läbida joostes ja see tähendas suurt kaotust.

Kokkuvõttes saadi 35 võistkonna konkurents 27. koht. Seejuures Eesti II (Taaniel Tooming, Marek Karm, Maret Vaher) tuli 26. kohale.

Foto erakogust
18-aastane Taaniel Tooming saab osaleda veel kahel juunioride MM-il ratta-orienteerumises.

Põlva laskuritele Elvast kuus meistritiitlit

Elvas toimunud Eesti meistrivõistlustel laskmises osalenud Põlva Laske-spordiklubi ja Põlva Spordikooli 26 laskurit võitsid kokku neli individuaalset ja kaks võistkondlikku esikohta.

Lisaks saadi veel kaks individuaalset hõbe- ja neli pronksmedalit ning üks võistkondlik hõbemedal. Veel mahtusid meie laskurite tulemused harjutuses 12 korral esikümnesse.

Meie parim oli Peeter Olesk, kes kahes individuaalharjutuses tuli meistriks ja kahes hõbemedalile. Harjutuse 30+30 lasku spordipüstolist meesjuu-

nioridele ületas ta võidusumma (578 silma) meistri-normi. Vabapüstoli harjutuse 60 lasku juunioridele võitis ta 537 silmaga.

Teised kohad tulid meesjuunioride harjutustes 20+20+20 lasku standardpüstolist 548 ja olümpia-kiirlaskmises 538 silmaga.

Argo Kurg võitis kolm individuaalset medalit. Kuldmadal tuli harjutuse 20+20+20 lasku standardpüstolist meestele meistri-normi tulemuse 561 silmaga.

Pronksmedalid tulid harjutustes tk. püstol/revolver 30+30 lasku 560 ja harjutuses olümpiakiirlaskmine

725,3 (544+181,3) silmaga.

Andu Heinsoo võitis vabapüstoli harjutuse 60 lasku 629,5 (537+92,5) silmaga. Aivar Kuhi võitis pronksmedali harjutuses 3x40 lasku standard 1208,9 (1118+90,9) silmaga. Siim Puustusmaa tuli kolmandaks harjutuses 20+20+20 lasku meestele 549 silmaga. Andres Hunt tuli neljandaks kahes harjutuses ja Argo Kurg, Mihkel Kasmets ning Andu Heinsoo ühes.

Võistkondlikult tuli Põlva LSK I (Kurg, Heinsoo, Olesk) võitjaks meeste olümpiakiirlaskmises 1623 silmaga. Sama võistkond

oli samuti võidukas harjutuses 60 lasku vabapüstolist 1596 silmaga. Kusjuures mõlemas harjutuses oli teiseks tulnud Narva LSK võistkondadega silmade vahe suur.

Harjutuses 60 lasku lamades võitis Põlva LSK I (Nigul, Kuhi, Hunt) hõbemedalid 1752 silmaga, kusjuures võitjaks tulnud Elva LSK-le kaotati ainult kahe silmaga.

Võistluste tase oli kõrge, sest suurmeistrinorm ületati ühel (Anžela Voronova) ja meistrinorm seitsmel korral.

Aare Plakk

FC Lootos naiskonnale võit ja kaks kaotust

Jalgpalli Eesti meistrivõistlustel naiste meistriliigas mängiv FC Lootos naiskond kohtus JK Tammekaga. Kuigi mäng lõppes viigiga 0:0, muudeti see hiljem ringi FC Lootose võiduks, sest JK Tammeka võistkonnas mängis kaasa kaheksas duubelvõistkonnas mängija.

Lootospargis toimunud kohtumises valitseva meistri FC Levadiaga lõppes esimene poolaeg värvateta viigiga.

Teisel poolajal aga panid vastased ennast maksma ja võitsid 3:0. Kõik väravad löi meistriliiga suurim vä-

ravakütt Ave Pajo.

Raeküla staadionil toimunud sügisringi avamängus Pärnu JK vastu ei saadud mängu õieti käima ja tuli vastu võtta suur kaotus 0:6.

Naiskonna duubelvõistkond FC Lootos II kohtus pühapäeval Lootospargis JK Sillamäe Kaleviga ja sai kirja viigi 1:1.

Mari Abeli 10. mänguminutil löödud väravast asuti juhtima, aga 61. minutil vastased viigistasid.

Nädala pärast on Lootospargis toimuvas mängus vastaseks tabeliliider SK-10 Premium.

Santos edasi ei pääsenud

FC Lootos 1996. a sündinud poiste võistkond Santos osales Soomes jalgpalliturniiril 35. Helsinki Cup. Alagrupis võideti kolm, viigistati kaks ja kaotati kaks mängu. Võideti HIFK 2:0 (Risto Saarniit 2), HPS/Valkoinen 1:0 (Erkki Mõtus) ja SAPA 4:1 (Rasmus Varkki 2, Tamar Nuuma, Risto Saarniit). Viigistati VJS/Black Panthersiga 1:1 (Rasmus Varkki) ja IHK-ga (Itö-Helsinken Kienko) 0:0

ning kaotati Sibbo V-le 0:1 ja HJK-j/Kannelmäki/Valkoinenile 0:2.

Kogutud 11 punkti andsid alagrupis neljanda koha, mis ei taganud edasipääsu kohamängudele. Siiski ei olnud peksupoiste rollis ja saadi juurde häid mängukogemusi.

Alagrupi võitis HJK-j/Kannelmäki/Valkoinen 17 punktiga. Teine, Sibbo V kogus 15, ja kolmas, HIFK 14 punkti.

Kaljuvee võitis kaugushüppe

Võrus toimunud Balti B-vanuseklassi noorte maa-võistlusel kergejõustikus tuli noormeeste kaugushüppe võitjaks Ben-Ruuben Kaljuvee Põlva Kergejõustikuklubi/Põlva Spordikoolist tulemusega 6.69 ja edestas teiseks jäänud lätlast kolme sentimeetriga. Mõlemad tulemused saavutati viiendal katsel.

100 m jooksus oli Kalju-

vee viies ajaga 11,79. Ta kuulus Leedu järel teiseks tulnud Eesti teatejooksu (100+200+300+400) võistkonda.

Neidude samas teatejooksus hõivas esikoha Eesti esindus.

Üldarvestuses oli kindlalt parem 188 punkti kogunud Leedu. Eesti kogus teisena 141 ja Läti kolmandana 122 punkti.

Käsipallurid Lätis võidukad

Lätis 14. korda toimunud rannakäsipalliturniiril Nemo Cup osalenud Põlva Käsipalliklubi nais- ja meeskond naasid esikohtadega.

Naiskondade turniiril osales viis võistkonda. Põlva naiskond nimega Leander's Angels alistas kõik vastased 2:0.

Võistkonnas mängisid Age Utt, Katrin Karuauk, Helena Anijalg, Virgi Sökk, Triin Neps, Liia

Konks ja Janeli Patrail.

Meeste turniiril võttis mõõtu 10 võistkonda. Põlva võistkonnal nimega Värskä Vesi ei tulnud võit nii kergesti. Lõpuks alistati finaalis Spice Home 2:1.

Võistkonnas mängisid Siivo Sökk, Eston Varusk, Mait Patrail, Hardi Kuimets, Roomet Oone ja Kristjan Muuga.

Aare Plakk

SEB 4. Tartu Rulluisumaraton

8. augustil sõidetakse Tartus ja Tartumaal Ida-Euroopa ja Põhjamaade suurim rulluisuvõistlus SEB 4. Tartu Rulluisumaraton.

Oma nime on sündmusele kirja pannud juba üle poole tuhande spordisõbra. Eelmisel aastal finišerus kahel distantsil kokku 1279 rulluisutajat.

Klubi Tartu Maraton sekretariaadijuhi Aet Nurga sõnul oodatakse sel aastal osalema 2000 suurt ja väikest rulluisutajat.

Spordisõbrad saavad 8. augustil valida hea teekattega 15-km ja 36-km radade vahel. Mõlemad distantsid saavad stardipaugu Tartus Narva mnt ja Jänese tänava ristis asuvast võistluskeskusest ning samas kohas ületatakse ka finišijoon. Rajad on korraldajate sõnul sobivad nii algajatele kui juba kogenud rulluisutajatele.

Klubi Tartu Maraton pressiteade

Juhtkiri

Koolide liitmine ja lahutamine

Tartu linnas ihutakse hammast Reiniku gümnaasiumile, ning nüüdseks on vastu võetud otsus, et kooli gümnaasiumiosa ja põhikool lahutatakse. 2011. aasta augustis alustab Tartus tööd uus gümnaasium ning Reiniku gümnaasium jätkab põhikoolina. Kas asutud sammul on ka kasumlik pool, selle üle võib ju spekuloida. Selge on see, et koolide lahutamise ja uue gümnaasiumi riigile ülevõtmisega hoiab Tartu Linnavalitsus halduskuludelt kokku.

Tartu Postimehe andmeil jätkab põhikoolina Tartu Mart Reiniku Kool ning uus loodav gümnaasium nimetatakse Tartu Jaan Poska Gümnaasiumiks.

Suvisel perioodil on üsna kaval tegeleda haridustemaatikaga. See on aeg, mil enamik koolitöötajaid ei tegutse haridusküsimustega igapäevaselt ning nad jäävad lahtiste

suudega järgi vaatama, kuidas neid kaasmata otsuseid langetatakse. Mart Reiniku Gümnaasiumi näide on ilmselge linnavalitsuse omakasupüüdlik lähenemine haprale ning kaitsetule haridussüsteemile. Kui säärasest lahutamisest ka teised omavalitsused malli võtma hakkavad, on tuleviks senisest suurem lõhestumine Eesti haridussüsteemis.

Õpilane tajub juba varakult konkurentsi hariduses. Miks peaks üks omavalitsus konkurentsi veelgi suurendama? Õpilaste liikumine väiksematest kohtadest suurematesse ning riigigümnaasiumite lisandumine on omavahel tugevas seoses. Kõik tahavad ju õppida parimas õppeasutuses. Keegi aga ei mõtle liblikefekti tagajärjele - väiksemad piirkonnad kannatavad, koolid nendes kohtades suletakse, sest õpilaste luuakse järjest enam võimalusi selleks, et oma kodukoht hüljata.

Õpilane tajub juba varakult konkurentsi hariduses. Miks peaks üks omavalitsus konkurentsi veelgi suurendama? Õpilaste liikumine väiksematest kohtadest suurematesse ning riigigümnaasiumite lisandumine on omavahel tugevas seoses. Kõik tahavad ju õppida parimas õppeasutuses. Keegi aga ei mõtle liblikefekti tagajärjele - väiksemad piirkonnad kannatavad, koolid nendes kohtades suletakse, sest õpilaste luuakse järjest enam võimalusi selleks, et oma kodukoht hüljata.

Kõige imelikum on see, et antud teema juures ei olegi tekkinud suuremat diskussiooni, kui vaid üksikute õpetajate süüdistused Tartu Linnavalitsuse omakasupüüdliku käitumise suunal. Selline käitumine peaks leidma suuremat kajastust.

Õpilaste luuakse järjest enam võimalusi selleks, et oma kodukoht hüljata.

Euroloorberitele ei tasu liialt loota

Juhtivatel valitsuserakondadel ei tasu eelolevatel parlamendivalimistel oma võidus siiski surmkindel olla, sest euroga ollakse järgmise aasta märtsiks juba kugivõrd harjutud ning ega esimesed tagasilöögidki tulemata jää.

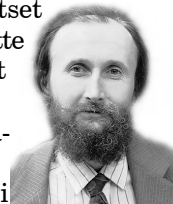
Mõistagi väärivad Reformierakond ja IRL, nendega algul ühist vankrit vedanud sotsid, juhtiverakondi rasketel aegadel oma hää-

Nädalast nädalasse tega toetanud rohelised ja mõned teisedki euro tulemise eest täit tunnustust - aga ainuüksi sellele oma valimiskampaaniat küll üles ehitada ei tasu. Samamoodi ei tundu mõistlik teha panust eurovastasusele stiilis «aga mida meie rääkisime - hinnad ju tõusid, oma Koidula oleks ikka

armsam olnud».

Eeskätt ootan valimiskarusselli sukeldunud erakondadelt selget tulevikuvisioni selle kohta, kuidas me euroga edasi liikuma hakkame - ka pärast 2015. ja 2030. aastat. Kusjuures palun mitte piirduda üleskutsetega stiilis «Eesti Euroopa viie (kümne jne) rikkama riigi hulka», «Hoiame pensionid ja veehinna kontrolli all» jms.

Muu hulgas olen eluliselt huvitatud sellestki, kui palju uue väärtuse loojaid ehk töötajaid eakamatele paarikümne aasta pärast pensioni teenimas on ning mida konkreetset selle jaoks ette võetakse, et eestlased väljasurevate rahvuste nimekirja ei täiendaks.

Mati Määrts

Eestlaste viimane võimalus

Pealkiri pole liialdus. See vaid kordab teadlaste appihüüet eesti rahva päästmiseks. Meid on ainult kuuskümmend tuhat inimest rohkem kui miljon. Ja seda koos Austraalia, Kanada, Venemaa ja USA eestlastega. Eestis elab eestlasi 930 000. Äsja avaldatud Eesti inimvara raport maalib meie tulevikust kurva, kui mitte öelda dramaatilise pildi. Põhjamaa väikerahvast varitseb kiire väljasuremise oht.

Mida siis teha, et püsima jääda? Kuidas pidurdada eesti noorte ja keskealiste väljarännet, mis aasta-aastalt kasvab? Kes peaks keelama arste kodumaale jääma? Kuidas meelitada tagasi lahkunud insenere, teadlasi, oskustöölisi? Retsept on äärmiselt lihtne, kuid eestlase keeruka iseloomu tõttu erakordselt raskelt rakendatav:

Eesti peab h a k k a m a oma inimesi austama, hindama, väärtustama. Uskumatu, kuid

inimvara mõistet, millest raport räägib, pole meie kõnepruugis olemaski. Pole kunagi olnudki.

Kakskümmend taasiseseisvuse aastat järjest räägime vaid majandusest, eelarve täitmisest, eurole üleminekust. Viimase olemine nüüd saavutanud, kugi üle poole elanikkonnast,

Heimar Lenk, Riigikogu liige Keskerakond

nagu uurimised näitavad, euro tulekut ei pooldagi. Ülejäänus oleme saavutanud aga Euroopa kiireima majanduslanguse, väikseima tootlikkuse ja ühe suurema tööpuudusega riigi tiitli. Eestlaste rahaline ebavõrdsus kõige rikkama ja vaesema elanikkonnakihi vahel ületab normaalse riigi näitaja. Hinnad on meil Euroopa ühed kõrgemad, palgad ja pensionid madalamad, arstijärjekorrad pikemad. Nii ei soovigi paljud ettevõtlikud eestlased oma kodumaal elada.

Olukorra paranemiseks tuleb Eesti inimsõbralikumaks muuta. Tähtsamaks abinõuks peavad teadlased rahva haridustaseme kiiret tõstmist. Probleemiks on hariduslik kihistumine. Kuigi osa noori saab väga hea hariduse, jääb suurel osal see hoopis saamata või on tase liiga nõrk.

Ääremaastumise ohuga

on Kagu-Eesti rahvas hästi tuttav. Just maapiirkonnad jooksevad rahvast tühaks, esialgu linna ja sealt edasi välismaale. Riigikogu liikmena võin kinnitada, et opositsiooni suurtele pingutustele vaatamata pole me suutnud panna valitsust tegelema regionaalpoliitikaga. Eesti olevat selle rakendamiseks liiga väike. Teadlased peavad regionaalpoliitika puudumist aga üheks suuremaks arengu piduriks.

Nii nagu läbisaamist kohalike venelastega. Teema pole eestlaste seas populaarne, kuid euroliidu tingimustes osutub vene keelt rääkiva kogukonna kaasamine Eesti arengusse erakordselt tähtsaks. Kui kolmandik riigi elanikkonnast sellest kõrvale jääb, pole suuremat edu loota.

Sama käib majanduse kohta, sest madal tootlikkus ja töömeeste vähenemine ettevõttealises elus luba Eestil arenenud riikidega võistelda. Tipptegijaid ei jätku. Kuigi tööpuudus, eriti pikaajaline, on väga suur, peame hakka häid meistrimahi sisse tooma.

Kõige hullem, mis nädal tagasi avaldatud uurimusest selgub, on eestlaste passiivsus toimuva suhtes

ja usu puudumine elu paranemisse. Numbrid kinnitavad seda. 1988. aastal sündis Eestis 25 000 last, kümme aastat hiljem ainult 12 000. Seega langes iseisva riigi ajal sündivus kaks korda madalamaks kui nõukogude aja lõpus. Muidugi oli siis põhjuseks laulev revolutsioon ja erakordselt suur usk helgesse tulevikku. Röövkapitalism, majanduslik kihistumine, töökoha kaotuse oht on

pannud tänapäeva noored laste saamist kainelt kalkuleerima. Lisaks hirmutavad aastakümnetepikkused pangalaenu ühise eluaseme soetamisel. 46% eestimaalasi leidis, et töö ja pereelu ühitamine on neile raske. Nii jäävadki tugevad pered olemata ja lapsed sündimata.

Tundub, et inimvara väärtustamiseks vajab Eesti vahelduseks kahekümneaastasele parempoolsuse võidukäigule mõneks ajaks vasakpoolset valitsust. Makromajanduse kõrgete näitajate tagaajamine peaks asenduma hoolitsusega inimese eest. Rahvuse säilitamine tuleks tõsta ülimald eesmärgiks. Kas see nii ka läheb, oleneb valijate tehtud otsustest järgmise aasta märtsis, kui Eesti endale uue Riigikogu koosseisu saab.

Ka maal olgu elu aastaringselt

Möödunud neljapäeval avalikustatud Eesti inimvara raporti esitlus edastas kurva sõnumi: aastal 2050 elab Eestis hinnanguliselt 100 000 inimest praegusest vähem. Selle põhjusena nähakse liiga varajast suremust ja suurt väljarännet.

Läinud nädalal avaldatud Eurobaromeetri uurinustki selgus, et Euroopa Liidu elanikest on kõige varmamad töö otsingul välisriiki kolima skandinaavlased ja Balti riikide elanikud. Taanlaste järel teisel kohal on eestlased - küsitluse järgi on valmis välismaale tööle minema 51 protsenti taanlastest ja 38

Eve Salundi eve@polvakoit.ee

protsenti eestlastest.

Millegipärast peavad väga paljud seda normaalseks, et töötatakse välismaal. Põhjuse või vabanusena tuuakse sealset parimat palka, võimalust normaalsemaks äraelamiseks: isegi kui sõidukulud maha arvestada, jäädaakse finantsiliselt plussi ja suu-

detakse isegi midagi tallele panna. Vanemate eeskujul kuuleb juba koolilõpetajatelki, et noortel pole meie riigis midagi teha, puudub eneseteostusvõimalus ja võimalus leida haridusele vastav töökoht. Maal elamisel ning töötamisel pole nende silmis hoopiski perspektiivi.

Meie kaasmaalastest elab 130 000 üle maailma, neist 40 000 on välja rännanud viimastel aastatel. Me ei tohi neid pelgalt hukka mõista, sellest enam peaksime mõtlema sellele, kuidas neid tagasi meelitada. Ja seda nii kodu, kooli, maa-konna kui riigi tasandil. Eriti on põhjust ajusid ra-

gistada regionaalministril - paljud asjad saavad alguse regionaalpoliitikast.

Niikaua kui teenuste puudumine ning ebasobiv sotsiaalne keskkond ei võimalda välismaalt naasnute või rohkemate linlaste maa-le elama siirdumist, ääremaade eraldatus vältimatult süveneb. Aruandeski tõdetakse, et seni on hääbuvate kantide ja külade elujõudu paljudel juhtudel hoidnud ajaloolis-kultuuriline identiteet ja nädalavahetuse või suviti maal vanematekodudes elavad linna läinud noored või maa-kodu soetanud linlased. Aga saaks ka teisiti, paremini...

Tellimisindeks 69846
Ilmub 3 korda nädalas T, N, L
Väljaandja AS Põlva Koit
Trükk AS Võru Täht trükkikoda

Toimetuse Lao 5, 63308 Põlva www.polvakoit.ee

Üldtelefon 799 9450 Faks 799 5681

Peatoimetaja	Kauno Kõima	799 9458, 529 6749
	kauno@polvakoit.ee	
Vanemtoimetaja	Aare Lepaste	799 9452, 520 1965
	aare@polvakoit.ee	
Kujundustoimetaja, kavad	Anneli Laine	799 9456, 525 1763
Uudised	anneli@polvakoit.ee	
Arvamus	Mati Määrts	799 9454, 505 0335
Majandus	Eve Salundi	799 9457, 5333 9368
Elu, kirjad	Raivo Sihver	799 9459, 526 7519
Kultuur, haridus	Margit Ökva	799 9453, 5333 7517
Sport, foto	Rivo Veski	799 9461, 510 5532
Kujundus-küljendus	Aare Plakk	799 9455, 509 7160
	Kaie Kull	799 9456
	Taive Tullus	799 9456
Keeletoimetus	Ulve Määrts	799 9462
Reklaamitoimetus	Isis Sihver	799 9450, 5300 4289
	reklaam@polvakoit.ee, isis@polvakoit.ee	
Pearaamatupidaja	Tea Sool	799 9460, 799 1652
	tea@polvakoit.ee	5342 8349

Toimetusel on õigus kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita.

Autori aadressi, isikukoodi ja pangakonto numbri kaastöid ei honoreerita. Ajalehes Koit ja selle lisades avaldatud artiklid on autoriõigustega kaitsitud teosed ning nende edastamine ja reprodutseerimine mis tahes kujul AS-i Põlva Koit nõusolekuta on keelatud.

Kaebuste korral pöörduda Pressinõukogusse, e-post: pn@eall.ee; tel 646 3363.

Meil ja mujal

Põlva Noortekabinetis Amor ei toimu vastuvõtu 19.-31. juulini. Augustis vastuvõtt endistel aegadel.

IV Heino Tolstingu mälestusvõistlused võrkpallis 24. juulil algusega kell 10 Naha külaplatsil. Võistlushuvilistel registreeruda tel 508 3066, Kaido Liiv või 516 7760, Miia Sultsmann.

Külastusmäng «Unustatud mõisad» 24. juulil kell 10-18.40 jätkub Räpina Sillapää lossis. Igal täistunnil ekskursioonid. Oodatud on ka kõik need, kes ei soovi mängus osaleda, kuid tahavad külastada Sillapää lossi ning parki. Avatud rõdukohvik vaatega järvele ja Prantsuse roosiaiale. Kohalike käsitöömeistrite meenete müük. Info www.unustatudmoisad.ee või Räpina valla kodulehelt.

Küladepäev Leevil 24. juulil. Kell 12-15 pärli- ja salvrätikutehnika õpitoad, slaidiprogramm rahvama-
jas. Vohanduveere vabaõhulaval (külaplatsil): kell 16 päeva avamine ja Veriora valla isetegevuslaste kontsert, kell 18 Krabi külateatri etendus «Kepp ja küla», kell 20 Anna Minna, kell 17-21 atraktsioonid (rodeohärg ja poksimasin) ja jõukatsumised, Veriora jahtkond valmistab vardas küpsetatud liha, kantritantsijad Võrust. Avatud muuseumituba. Info www.veriora.ee, tel 5358 4750 (Karmen).

Kiidjärve külapäev 24. juulil. Kell 12 matkad loodusesse, tutvumine külaga ja kanuusoit Ahja jõel, 13 tutvumine Maarja Külaga, 16 peo avamine pargis, 20 simman. Näitused, esitlused («Kiidjärve kultuurielu»), muusikalised etteasted, mõttetalgud, õnneloos, ühislaulmine, küla hinge-
vaiba kudumine, sepatööd. Info tel 504 0574 (Urve), 523 8882 (Krista), www.kiidjarverk.ee

Liturgia 25. juulil kell 10 Kähri kirikus, kell 11.30 kalmistupüha kalmistul.

9. Hurmioru triatlon 25. juulil kell 12 Savi turismitalus. Ajakava ja distantsid traditsioonilised. Võimalus osaleda ka teistel jõukatsumistel. Info tel 514 7462.

Kalmistupüha 25. juulil kell 13 Leevi kalmistul.

Doonoripäev 26. juulil kell 9.30-13 Põlva haiglas.

Kuldleer Räpina Miikaeli koguduses 8. augustil kell 11. Osavõtusoovist teatage kantseleisse tööpäevadel kell 9-12, tel 796 1606.

Gertrud Kõima
isis@polvakoit.ee

Pärnu filmifestivali parimad linalood olid Soomest ja Austraaliast

Pühapäeval lõppenud XXIV Pärnu Filmifestivali rahvusvahelise võistluse võitis soomlaste film «Eluaur», parimaks Eesti tõsielufilmiks oli Joosep Matjuse «Vanamees ja põder»; ETV ekraani vahendusel võistelnud seitsmest tõsielufilmist pälvis televaatajate häälel põhjal rahva preemia Austraalia film «Hea mees».

Festivali peakorraldaja

Mark Soosaar ütles, et ülekaaluka televaatajate toetusega filmi autor Safina Uberoi, keda ennast Pärnus auhinda vastu võtmas polnud, on kutsutud järgmisel aastal 25. korda peetava festivali žüriisse.

«Meie festival tõstis seekord kilbile küsimuse - kas inimene või koguni rahvas saab olla oma saatuse pe-
remeheks?» ütles Soosaar,

lisades, et järgmise festivali teema on, kuidas muuta lustimiseks ja lullilöömiseks kujunevad suved töö-
kaks ja sisukaks.

Rahvusvahelise žürii, kuhu kuulusid Andreas Fischer-Hansen, Jaak Kilmi, Tiina Lokk, Ain Roost ja Pille Runnel, hinnangul oli parim kunstilise lahendusega soomlaste Joonas Berghälli ja Mika Hotakai-

neni film «Eluaur». Hota-
kainen võttis auhinnana vastu Lääne-Eesti pulma-
vaiba. Kaks Läänemaalt pärit villast patselapilist tekki läksid Matjusele ja taani filmiloojale Brigitte Glavind Sperberile parima teadusliku jäädvustuse eest filmiga «Kalahi rahva-
meditsiin».

Prantsuse suursaadik Frédéric Billet andis eriau-

hinna Lääne-Siberis elavale filmiloojale Olga Kornienkole linaloo «Hei, Aljonka!» eest, mis kujutab päeva kolmeaastase handi lapse elust lumises taigas.

Eesti filme hinnanud žüriisse kuulusid Olga Kornienko, Mati Põldre ja Andrus Joonas.

Auhinnati 11 linatööst.

BNS

Rolling Art esindab Eestit Euroopa õpilasfirmade võistlusel

Eesti parim õpilasfirma Rolling Art (Pääsuke) sõidab Euroopa õpilasfirmade võistlusele Itaaliasse.

Tegu on Tartu Kunstigümnaasiumi õpilaste Sander Sõna, Rait Rahu ja Üllar Kivila ettevõtmisega, mis valmistab kasutatud autorehvidest tumbasid.

Noori juhendab Karmo Kurvits.

Euroopa õpilasfirmade võistlus, millest võtavad osa 34 Euroopa riigi parimad õpilasfirmad, toimub 20.-23. juulini Cagliariis Sardiinias.

Itaalias võisteldakse firma esitlusega, müügi-

oskusega ning vesteldakse rahvusvahelise ettevõtjatest koosneva žüriiga.

Parim õpilasfirma selgub nelja vooru kokkuvõttes.

Õpilasfirma Rolling Art juht Sander Sõna: «Läheme Euroopa võistlustele suure põnevusega. Tutvunud sellega, mida teised

Euroopa õpilasfirmad teevad, teame, et meid ootab ees väga tihe konkurents. Oleme aga ettevalmistusel andnud endast parima ja võime kindlalt lubada, et esindame Eestit hästi.»

Eesti õpilasfirmad on läbi aastate olnud Euroopa võistlustel edukad - viima-

sel seitsmel aastal on jõutud koguni viiel korral esikolmikusse. Eelmisel aastal oli Tallinna 21. kooli õpilasfirma Roheline Jälg Euroopa parim.

Kersti Loor,
Junior Achievement Eesti partnersuhete juht

Eesti Pank käivitab Eesti euromüntide tootmise Soomes

Eesti Pank käivitab teisi-
päeval, 20. juulil Soome Rahapajas (Mint of Finland) euromüntide tootmise. Eesti euromün-
te vermitakse kokku 194 miljonit tükki.

«Eesti Pank on koos Soome Rahapajaga teinud viimasel neljal kuul tehnilisi ettevalmistusi Eesti euromüntide tootmiseks ja selle üheks osaks oli proovimüntide tootmine. Nüüdseks on tehnilised ettevalmistused lõppenud ning müntide kujundus on viimistletud selliseks, et nende tootmisega saame alustada,» ütles Eesti Panga sularaha- ja turvaosakonna juhataja Rait Roosve.

Eesti Pank hakkab kom-

mertsipanku varustama Eesti euromüntidega septembrist. Sularahavedude turvalisuse tagamiseks teeb Eesti Pank koostööd siseministeeriumiga, vedusid aitab turvata Politsei- ja Piirivalveamet.

Eesti kontuur on 1- ja 2-eurosel mündi pinnast kõrgemal (positiivne) ja kontuuril on kajastatud ka Eesti reljeefi. Väiksematel müntidel on Eesti kontuur mündi pinnast madalam (negatiivne) ja euro sendi müntidel pole kujutatud Eesti reljeefi.

Erinevus on ka 1- ja 2-eurose vahel: 2-eurosel on kujutatud Eesti põhjapoolseim äärmuspunkt Vaindloo saar ja läänepoolseim

äärmuspunkt Nootamaa saar (laid), mis koos maismaapiiril paiknevate Naha lähedal asuva lõunapoolseima ja Narva linnas asuva idapoolseima äärmuspunktidega kajastavad Eesti maismaa territooriumi ulatuvust ilmakaarte suhtes. Seda ulatuvust ei ole kajastatud 1-eurosel.

Eesti Pank korraldas euromüntide vervimiseks 2005. aastal rahvusvahelise konkursi, mille võitis Soome Rahapada.

Eesti euromündi rahvuslikul küljel on kujutatud Eesti kontuur. Euromündi rahvusliku külje kujunduse autor on Lembit Lõhmus, kes võitis 2004. aastal korraldatud kujundus-

konkursi. Kujundusvõistlusele esitatud 134 tööst valis ekspertidest koosnev žürii kümme tööd, mis pandi telefonihääletusele. Nädala väldanud hääletusel anti 45 453 häält, kõige enam sai 12 482 häält kogunud Lõhmuse kujundus.

Euromündi rahvusliku külje kujunduse muutmine ei ole võimalik mujal kui monarhiates, kus saab seda teha iga 15 aasta tagant või monarhi vahetumise korral. Erandiks on mälestusmündid (*commemorative coins*), milleks on oluliste riiklike sündmuste puhul erilise kujunduse ja piiratud koguses ringlusse lastav käibemünt. Neid mälestusmün-
te võib iga

riik ringlusesse lasta kord aastas. Eestil on õigus ver-
mida tulevikus ka kogumismün-
te (*collector's coins*), mis tavaliselt valmistatakse väärismetallidest.

Euroala riikide enda emiteeritud mälestusmüntidele lisanduvad ka euroala ühisprojekti raames emiteeritavad sarnased käibemündid, mida antakse välja, meenutamaks Euroopa Liidu olulisi sündmusi.

Erilise kujundusega on ka meenemündid, mille kujunduse osas ei ole piiranguid.

Viljar Rääsk
Eesti Panga avalike suhete büroo

Poole aastaga on saanud Eesti kodakondsuse 518 inimest

Eesti kodanike juurdekasv on jätkuvalt vähenemas, valitsus andis esimesel poolaastal kodakondsuse 518 inimesele, keda on ligi kaks korda vähem kui mullu samal ajal.

Mullu sai esimesel poolaastal naturalisatsiooni korras kodakondsuse 985 inimest, ütles Politsei- ja Piirivalveameti pressiesindaja Martin Luige.

Tänavu kuue kuuga Eesti kodakonduse saanud inimeste seas oli määratlemata kodakondsusega inimesi 478, Venemaa kodanikke 34 ja Ukraina kodanikke kaks.

Eesti kodanikuks said esimeses kvartalis ka üks Valgevene, üks Kasahstani, üks Gruusia ja üks Usbekistani kodanik.

Tänavu 1. juuli seisuga oli Eestis kehtiv elamis luba või elamisõigus 102 749 määratlemata kodakondsusega inimesel. Luige märkis, et elamis luba või elamisõigus ei tähenda seda, et need inimesed ka elavad praegu siin.

1. juuli seisuga oli rahvastikuregistri andmetel Eesti kodanikke 1 218 244. Valitsus andis mullu Eesti kodakondsuse 1670 inimesele, mis on väikseim kodakondsuse saanud inimeste hulk iseseisvuse taastamise järel.

Määratlemata kodakondsusega inimeste arv vähenes mullu 5502 inimese võrra. Kui mullu 1. jaanuari seisuga elas Eestis 110 315 määratlemata kodakondsusega inimest, siis tänavu 1. jaanuaril oli kehtiv elamis luba või elamisõigus 104 813 määratlemata kodakondsusega inimesel.

Kodakondsuse andmine on Eestis viimastel aastatel pidevalt vähenenud. 2008. aastal andis Eesti kodakondsuse 2124 inimesele, 2007. aastal 4228 inimesele ja 2006. aastal 4753 inimesele.

Eesti sai möödunud kümnendi kõige rohkem kodanikke juurde 2005. aastal, kui valitsus andis kodakondsuse 7072 inimesele.

2004. aastal sai Eesti juurde 6523, 2003. aastal 3706, 2002. aastal 4091, 2001. aastal 3090 ning 2000. aastal 3425 kodanikku.

Kõige suurem Eesti kodakondsuse andmise aeg oli 1990-ndate aastate keskel. Tippaasta oli 1996, kui Eesti kodakondsuse sai 22 773 inimest.

1999. aastal sai Eesti kodakondsuse 4534 inimest, 1998. aastal 9969 inimest, 1997. aastal 8124 inimest, 1996. aastal 22 773 inimest, 1995. aastal 16 674 inimest, 1994. aastal 22 474 inimest, 1993. aastal 20 370 inimest ning 1992. aastal 5421 inimest.

Määratlemata kodakondsusega inimeste osatähtsus on pärast Eesti iseseisvuse taastamist järjekindlalt vähenenud.

1992. aastal oli määratlemata kodakondsusega isikuid 32 protsenti, 1999. aastal 13 ja praegu alla üheksa protsendi elanikkonnast.

BNS

Kodakondsuse taotlejad saavad 1. oktoobrist elektroonilised eksamitunnistused

Haridus- ja teadusministeerium saatis möödunud neljapäeval kooskõlastusringile eelnõu, mille järgi saaks eksamikeskus 1. oktoobrist hakata väljastama kodakondsuse taotleja eesti keele eksami ning põhiseaduse ja kodakondsuse seaduse tundmise eksami tunnistusi elektrooniliselt.

Eksamikeskus kavatseb lisaks tunnistuse elektroonilisele väljastamisele hakata põhiseaduse ja kodakondsuse seaduse tundmise eksami tunnistusi tegema eksameid sooritanud isikule kättesaadavaks riigiportaali eesti.ee kaudu.

Eelnõu vastuvõtmisel muutub mugavamaks kodakondsuse taotleja eesti keele eksami ning põhiseaduse ja kodakondsuse seaduse tundmise eksami sooritanud õpilastel tunnistuse kättesaamine. Elektrooniline tunnistus võimaldab hoida kokku plankide tellimise ja ettevalmistamise aega ning tööjõudu, ka jääb ära plankide arvele võtmine eksamikeskuses.

Oluliselt lihtsamaks muutub eksami tulemuste tõendamine, kuna pole enam vajadust hoida tunnistusi paberil. Igal ajahetkel, kui tunnistust vaja läheb, on võimalik tunnistust näha elektrooniliselt, märgib haridus- ja teadusministeerium eelnõu seletuskirjas.

Keeleinspektorid saatsid poole aastaga tasemeeksami üle 1100 inimese

Keeleinspektorid avastasid tänavu kuue kuuga 1262 keeleseaduse nõuete rikkumist ning saatsid 1146 inimest eesti keele eksamile. Keeleinspektsiooni järelevalvejuhi Leho Klaseri sõnul koostasid inspektorid esimesel poolaastal 1132 kontrollakti, millest 1262 puhul tuvastati keeleseaduse nõuete rikkumine. 1146 inimest saadeti ettekirjutusega sooritama eesti keele tasemeeksamit. Eestikeelse teabe ja teenindamise tagamiseks tehti ettekirjutusi 113 ning avaliku teabe ja reklaami eestikeelsuse nõude rikkumise kõrvaldamiseks 144. Klaseri sõnul määrasid inspektorid 134 juhu ka hoiatus- või rahaträhi ning 12 korral tehti sunnirahahoiatusega ettekirjutus. Sunniraha tuli ettekirjutuse täitmata jätmise tõttu määrata ühel juhul.

Kuulutuste vastuvõtt toimetuses Lao 5 E-R 8-15; Bürooteenuste OÜ-s Oja 7, Põlva (1. korrus) E-R 9-12, 13-17 ja OÜ-s Kagu Express Kooli 1, Räpina E-R 9-17, L 10-14.

Täna algavad Pühajärve Puhkpillipäevad

20.-25. juulil toimuvad Otepääl ja Otepää lähiumbruses Pühajärve XIII Puhkpillipäevad.

Traditsiooniliselt esinevad puhkpillipäevadel külalised Lätist.

Nagu juba tavaks saanud, algavad puhkpillipäevad 20. juulil kontserdiga Rõngu turul.

Kuni 25. juulini on Otepääl ja Otepää lähiumbruses võimalik kuulata suurepärasest puhkpillimuusikast. Ei puudu ka puhkpillipäevade pidulik lõppakord – orkestrite ühisesinemine Otepää Maarja ja Rõngu Mihkli kirikutes.

«Sellel aastal oleme kutsunud esinema külalisi nii Valgast kui ka Keilast,» rääkis Pühajärve Puhkpillipäevade peakorraldaja Arno Anton. «Lätist on see-

kord tulnud esinema Riia metsasarvekvartett.» Pühajärve Puhkpillipäevad on Otepääl 1998. aastast korraldatav puhkpillimuusikakontsertide sari.

Osa võtavad peamiselt Eesti puhkpilliorkestrid ja -ansamblid, kuid peaaegu igal aastal on kutsutud külalisesinejaid ka välismaalt. Peamised esinemiskohad

on Otepääl ja selle lähiumbruses.

Üritust toetavad Otepää, Rõngu ja Palupera vald, Eesti Kultuurkapital ja kultuurkapitali Valgamaa ekspertgrupp, Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskus.

Monika Otkrova, Otepää Vallavalitsuse kommunikatsioonijuht

Pühajärve XIII Puhkpillipäevad

20. juulil kell 9 Rõngu pasunakoor Rõngu turul
22. juulil kell 19 Pühajärve puhkpilliorkester Hellenurme mõisapargis

23. juulil kell 14 Puhkpillipäevade avamine, Pühajärve-Rõngu puhkpilliorkester Pühajärve Põhikooli aulas; kell 19 Valga Piirilinna Big Band ja Otepää tromboonikvartett Pühajärve puhkekodu pargis; kell 21 Riia metsasarvekvartett Pühajärve Põhikooli aulas

24. juulil vabaõhukontserdid Otepää Lipuväljakul: kell 14 Valga Piirilinna Big Band, kell 15 Keila Linnaorkester, kell 16 Pühajärve-Rõngu puhkpilliorkester, kell 19 Puhkpillipäevade koondorkestri kontsert Rõngu Mihkli Kirikus

25. juulil kell 11 jumalateenistus, Kose pasunakoor Otepää Maarja kirikus; kell 12.30 Puhkpillipäevade koondorkestri kontsert Otepää Maarja kirikus

KESK 10,Põlva

AVATUD IGA PÄEV 7.30-20

JAHUTATUD KANAKINTS Tallegg 1kg **29.90**

€ 1.91

SUHKUR 25 kg **239.-** /1kg 9.56/ € 15.27

Suitsu-keedu Peekon Arke LT kg **69.90**

€ 4.47

ÕLU Saku Rock 0,5l 5,3% 4-pakk /1l 19.95/ € 2.55
39.90+pant 4.-

Tähelepanu! Tegemist on alkoholiga, alkohol võib kahjustada teie tervist!

OÜ Äntu Möis müüb kolmapäeval, 28. juulil musta, halli, sinise sulestikuga juuli lõpus munemist alustavaid NOORKANU järgmistes Põlvamaa bussipeatustes:

7.30 Ahja
8.00 Rasina
8.30 Aravu
9.00 Mehikoorma
9.15 Meeksi
9.30 Naha
10.00 Räpina turg
11.00 Võõpsu
11.15 Mikitamäe
11.30 Värska
12.00 Treski
12.30 Orava
13.00 Järvepää

13.30 Väandramaa
13.45 Leevi
14.15 Tilsi
15.00 Põlva turg
16.00 Tännassilma
16.30 Põlgaste
16.45 Kanepi
17.00 Sirvaste
17.15 Saverna
17.45 Krootuse
18.00 Ihamaru
18.15 Himmaste
18.30 Mooste

Info tel 327 0206. Info ringil tel 5559 8763.

Parimad hinnad paberipuust palgini!

- RAIEÕIGUSE JA KINNISTUTE OST
- METSAMATERJALI KOKKUOST
- ÜLESTÖÖTAMINE JA VÄLJAVEDU
- 3-MEETRISE KÜTTEPUU MÜÜK
- METSAOMANIKU NÕUSTAMINE

AS LEMEKS PÕLVA
polva@lemeks.ee

Tel/faks 799 1474, 502 1666

Koidu tellimisinfo

Ajalehte Koit saab tellida ka internetis Eesti Posti aadressil <http://www.post.ee/>E-TEENINDUS> > Ajakirjanduse tellimine > Eesti väljaanded > Maakonnalehed > Koit Põlvamaa ajaleht > http://www.post.ee/index.php?id=4982&cat_id=30&product_id=1188

- Ajalehe Koit mitte-saamise korral pööruda Eesti Posti postkontorisse/postipunkti või helistada klienditeeninduskeskusesse lühinumbril 1661 või saata e-kiri aadressil info@post.ee

Ost

KASEPABERIPUUD Karilatsis. Hea hind. Tel 513 6002, Tarvo.

Müük

VIHAD, KÜTTEPUU. T 5349 1553.

Müüa HAAVA- ja OKASPUU-PINNUD 3,0 m ja 50 cm. Veovõimalus. Tel 505 6107.

Müüa kuivad pakitud KÜTTE-KLOTSID ja KAMINAPUUD. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Müüa alusel pakitud Sangla TURBABRIKETTI. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Müüa VOODRI- ja PÕRANDA-LAUDU. Veovõimalus. Tel 503 1859.

Savernas müüa KÜTTEPUID. Veovõimalus. Tel 513 9515.

Müüa pidevalt SAEMATERJALI, sügavimmutatud VÄLISVOODRI- ja TERRASSILAUDU, SISEVOODRI- ja PÕRANDALAUDU. Voodrilaudade tööstuslik värvimine. Vajadusel transport. Mob 5664 0228.

HALUPUUD. Transport. 5656 2777.

Müüa VOODRI- ja PÕRANDA-LAUDU ning EHITUSLIKKU SAE-MATERJALI. Erinevad laiused. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Müüa kuivad KÜTTEKLOTSID ja PLIIDIPUUD 25 kr/kott. Vedu tasuta. Tel 505 6107.

Müüa MB 2,0 D (89), heas korras, 100 l paak. Teine varuosadeks kaasa. H 19 500.- Tel 5322 9663.

Müüa AIAVÕRK. Tel 5695 5969.

PÖRSAD. Tel 5569 0034.

Müüa VAARIKAID. Info telefonil 502 1633.

Teenus

RAKKEAEVUDE PUHASTUS ja REMONT. Tel 5669 5433.

OHTLIKE PUUDE RAIE. 5810 8597.

DIGI-TV PAIGALDUS. 5374 9229.

ROHUMAADE NIITMINE PURUSTAJAGA. Tel 5349 0624.

INKASSOTEENUSED. ETTEVÕTETE LIKVIDEERIMINE. RAAMATUPIDAMISTEENUSED. Info tel 506 9518.

Töö

Meemaste saekaater vajab TÖÖLIST. Tel 5358 6103.

Vajame TÖÖLISI puidutööle, väljaõpe töökohal. Kõik soovi-avaldused saata aadressile polvapuit.oy@mail.ee Info tel 5551 5161.

Üürimine

Anda üürile 1-toaline KORTER Põlvas. Tel 5344 1538.

Muud

KAARDID ENNUSTAVAD, helista 900 1727. 24 h, 17 kr/min.

Täname südamest sugulasi, sõpru ja kõiki häid tuttavaid, kes meile kalli

ERICH KUNSTI

kaotuse puhul toeks olid ja austasid tema mälestust viimsele teekonnale saatmisega.

Omaksed

Tuul Sind unustab küsida, jäljed tasandab liiv, kuid meie mälestustest iialgi Sind aastad ei vii.

MARET KRUUSLA
20.07.1940-22.02.1998

Mälestame kallist ema, vanaema ja vanavanaema 70. sünniaastapäeval.

Lapsed ja lapselapsed peredega

Põle ikka, mälestuste küünal, meid Sinu valgus ikka soojendab.

EVALD LOOSAAR
20.07.1910-17.10.1979

100. sünniaastapäeval mälestavad pojad peredega ja lähedased.

Avaldame kaastunnet Ingridile

EMA
surma puhul.

Atko Grupi bussijuhid

Südamlik kaastunne Helmile, Virvele, Sirje ja Aivari perele kalli

RICHARD ZIMMI
surma puhul.

Evald, Margus ja Maarika peredega

Iga lahkumine on valus, iga teeleaatmine kurb.

Head naabrit

RICHARD ZIMMI
leinavad ja avaldavad kaastunnet omastele Aive, Elve, Aivar, Ene, Kalmer, Ilmar ja Eda peredega.

Südamlik kaastunne Aivarile kalli isa

RICHARD ZIMM
surma puhul.

Põlva Politseijaoskonna piirkonnapolitseinikud

Südamlik kaastunne Gennadile perega armsa ema, ämma, vanaema ja vanavanaema

ALEKSANDRA TIHHANOVI
kaotuse puhul.
Silver perega

Olen tänulik õpetaja Leevi Lillemäele, sugulastele, sõpradele, naabritele, kes olid minuga leinas, kui saatsin viimsele teele kalli abikaasa

KALJU SEMML.
Lesk

Soe suvetuul võttis Sul käest, viis teele, kust tagasi ei tulda.

Mälestame kauaaegset töötajat

ANNE LÕIVU.
Sügav kaastunne omastele.

Peri POÜ

Liiga vara kustus päike, liiga vara saabus öö.

Liiga vara jätsid maha sõbrad, omaksed ja töö...

Sügav kaastunne Madisele, Reenale ja Alarile peredega kalli abikaasa, ema, ämma ja vanaema

ANNE LÕIVU
surma puhul.

Töökaaslased Peri farmist

Avaldame siirast kaastunnet Reenale perega armsa

EMA, VANAEMA ja ÄMMA
kaotuse puhul.

Kristel ja Kersti peredega

Elu on kui meri, mis mul hirmu teeb, kui ta lainehari vahutab ja keeb.

Keda appi hüüan, olles õnnetu. Sinu poole üles, Isa, vaatan ma, kannatuse tules avitad mind Sa. Ingakene, südamlik kaastunne Sulle armsa ema MEETA KINGO lahkumisel. Aili, Lidia, Maie ja Leida peredega

Südamlik kaastunne ema, ämma, vanaema ja vanavanaema

MEETA KINGO
surma puhul.

Arvo

Südamlik kaastunne Jaanikale

VANAEMA
surma puhul.

Kolleegid Põlva kiirabist

Südamlik kaastunne Airele

VANAEMA
surma puhul.

Kolleegid Põlva kiirabist

Südamlik kaastunne Ingale, Airele, Merlele, Annelile

MEETA KINGO
kaotuse puhul.

Mihkel, Olli, Peeter, Liidia, Urve, Heli peredega

